KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
S H U M E N

Ш У М Е Н С К И У Н И В Е Р С И Т Е Т
"Е П И С К О П К О Н С Т А Н Т И Н П Р Е С Л А В С К И"
ЗАЕДНО ПИШЕМ ИСТОРИЯТА

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ – ВАРНА

ОДОБРИЛ,

ДИРЕКТОР:

(**проф. д-р В. Кюркчийска**)

Катедра: **Науки за образованието**

ПРОГРАМА

ЗА УСТЕН ИЗПИТ С УЧИТЕЛИ **ПО ТУРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА **ПЕТА** ПРОФЕСИОНАЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН

1. Планиране на учебно-възпитателния процес:
   - годишно планиране;
   - урочно планиране.
2. Основни цели и задачи на образователния процес по турски език и литература:
   - глобални (комуникативна компетентност);
   - за цикъл занятия;
   - за отделно занятие.
3. Учебната програма – основа за организация на учебната дейност. Анализ на учебните програми.
4. Структура на учебниците по турски език и литература. Оценка на заложената в тях образователна стратегия, на техните качества като източник на информация, като средство за формиране на умения.
5. Характеристика на съвременния урок по турски език. Типове уроци.
6. Урокът по литература. Структура и класификация на урока по литература. Структура на урочните планове.
7. Компоненти на учебното съдържание (словесни действия, понятия, текстови разновидности, тематика, езиков материал, сфери, роли и места на общуване).
8. Методи и похвати в обучението по турски език и литература.
9. Форми на организация на дейностите в урока (индивидуални и колективни форми на работа).
10. Система от упражнения за овладяване на умения и усвояване на знания.
11. Контрол и оценка на знанията и уменията на учениците.
12. Индивидуализация и диференциация на учебната дейност.

13. Роли и взаимоотношения учител-ученик в урока по турски език и литература.
14. Учебни дейности, специфични за учебния предмет турски език и литература:
    - упражнения;
    - игри;
    - песни.
15. Социокултурна компетентност (знания, поведение, ценностна система).
16. Значението и ролята на майчиния език в усвояването на официалния език от деца билингви.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Устният изпит се провежда на турски език под формата на интервю с кандидата, по тема, която той изтегля на лотариен принцип. Темата изисква конструиране на план на урок и е различна за всеки кандидат. Задачите могат да бъдат придружени от диалектически материали – действащи учебни програми, учебници, урочни единици, книги за учителя (или части от тях). Не се изисква репродуктивно изложение на съдържанието на включените в конспекта теми, а конкретни разработки с обосновка на цели, методи, средства, дейности, технологии и т.н., в зависимост от акцента, поставен от изтеглената задача.

Темите за интервюто се определят от комисията преди изпита.

Комисията оформя с консенсус оценка за отговора на кандидата с точност до 0.50.

Изпитът се счита за положен успешно, ако кандидатът е получил оценка най-малко много добър 4.50.

Резултатите от изпита се обявяват след приключване на работата на комисията за деня.

Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİ İÇİN HAZIRLANMIŞ V. MESLEKİ İHTİSAS DERECESİ SINAV SORULARI

1. Öğretim-eğitim sürecinin planlanması:
   - yıllık planlama;
   - ders planlaması.
2. Türk dili ve edebiyatı öğretim sürecinin temel amaç ve hedefleri:
   - genel olarak (komünikasyon yeteneği);
   - ders silsilesi için;
   - ayrı bir ders için.
3. Öğretim etkinliklerinin organize edilmesinde esas alınan öğretim programı. Türkçe öğretim programlarının tahlili.
4. Türkçe öğretiminde kulanılan dilbilgisi ve edebiyat ders kitaplarının yapısı. İçerdikleri öğretim stratejisi, bilgi kaynağı olarak özellikleri, beceri oluşturma

sürecinde araç olmaları bakımlardan değerlendirilmesi.

5. Çağdaş Türkçe dersinin esas ve özellikleri. Ders tipleri.
6. Edebiyat dersi. Edebiyat dersinin strüktür ve tasnifi. Günlük ders planlarının yapısı.
7. Öğretim içeriğinin öğeleri (sözel etkinlikler, kavramlar, metin çeşitliliği, konular, dil materyeli, iletişim alanı, rolleri ve yerleri).
8. Türk dili ve edebiyatı öğretim sürecinde uygulanan yöntem ve teknikler.
9. Dersteki etkinlikleri teşkilatlandırma şekilleri (bireysel ve kolektif çalışma biçimleri).
10. Beceriler edindirmede, bilgi kavratmada uygulanan alıştırmalar sistemi.
11. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin kontrol edilmesi ve değerlendirilmesi.
12. Öğretim etkinliklerinin bireyselleştirilmesi ve ayırt edilmesi.
13. Türk dili ve edebiyatı dersinde öğrenci-ögretmen rol ve ilişkileri
14. Türk dili ve edebiyatı dersine özgü öğretim etkinlikleri:
    - Alıştırmalar;
    - oyunlar;
    - şarkı ve türküler.
15. Sosyokültürel yetenekler (bilgiler, davranışlar, değerler sistemi).
16. İki dilli çocukların resmi dili kavramalarında ana dilin önemi ve rolü.

ÖNERİLEN LİTERATÜR

1. Андреев, М. Дидактика.С., 1987.
2. Вълкова, С. Формиране на комуникативно-речеви умения в началното училище. С., 1996.
3. Георгиева, М. Обучението по български език в условия на билингвизъм. Шумен, 2004.
4. Георгиева, М., Е. Добрева. Писмените ученически текстове. Първа част:репродуктивни текстове. С., 2002.
5. Георгиева М., И. Савова. Писмените ученически текстове. Втора част: продуктивни текстове. С., 2003.
6. Георгиева, М., Р. Йовева, С. Здравкова. Методика на обучението по български език и литература в началното училище. Шумен. 2011.
7. Димчев, К. Комуникативно-речева насоченост на обучението по роден език.- С., 1985.
8. Йовева, Р. Методика на литературното образование. Шумен, 2008.
9. Йовева, Р. Писмените ученически текстове. Трета част: съчинения интерпретации.- С., 2003.
10. Йочева, К. Подготовка на студентите за огрaмотяване на билингви. - В: Технологични аспекти на интеркултурното образование. Благоевград, 2009.
11. Кръстев Б., С. Стефанова. Методика на обучението по български език в прогимназиалните и гимназиалните класове на СОУ. В. Търново, 2000.
12. Маджаров, Ал., Ст. Здравкова, Методи на обучението в началните класове.- С., 1989.
13. Учебни програми по майчин турски език за I-VIII клас. – Internet, 2014 (http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=28).
14. Akbayır, S. Nasıl Konuşabilirim? Ankara, 2014.
15. Alperen, N. Türkçe Öğretim Rehberi (Güzel Konuşma, Okuma, Yazma). Ankara, 1996.
16. Arıcı, A. F., Ungan, S. Yazılı Anlatım El Kitabı.Ankara, 2017.
17. Beyreli, L., Çetindağ, Z., Celepoğlu, Z. Yazılı ve Sözlü Anlatım. Ankara, 2017.
18. Calp, M. İlköğretim Okullarında Türkçe Dilbilgisi Öğretimi. Ankara, 2002.
19. Calp, M. Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi. İstanbul, 2010.

20. Cemiloğlu, M. İlkokul Okullarında Türkçe Öğretimi. Bursa, 1995.
21. Çeçen, M., A, Gıyasettin. Metne Dayalı Dil Bilgisi Öğretiminin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Dil Bilgisi Başarısına Etkisi. – Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Haziran 2008. Cilt: V, Sayı:I, 133-149. – İnternet, 2014. (http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler/cilt_V/07_2008_m_akif.pdf)
22. Demirel, Ö. Genel Öğretim Yöntemleri. USEM Yayınları, Ankara, 1995.
23. Demir, C. Türkçe / Edebiyat Öğretimi ve Kişisel Kelime Serveti. – Internet, 2014. (http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/169/celal.pdf)
24. Demir, C., M. Yapıcı. Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. – Internet, 2014. (http://www.aku.edu.tr/AKU/DosyaYonetimi/SOSYALBILENS/dergi/IX2/10CDemir.pdf)
25. Denge, B. Türkçe Dilbilgisi. Dil Yeteneği, Yıldız Yayınları, İstanbul, 1992.
26. Dikmen, S. İlkokuma Yazma Öğretimi (Öğretmen Rehberi). Ankara, 1998.
27. Güzel, A. İki Dilli Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi (Almanya Örneği). Ankara, 2014.
28. Güzel, A., Tüzel, S., Doğan, Y., Maden, S. vs. Türkçe Öğretimi El Kitabı. Ankara, 2019.
29. Kandemir, E., Kandemir, Y., Yürüyen, C., Öğrenci Kompozisyonları. İstanbul, 1989.
30. Kavcar, C. Türkçe Öğretimi. Engin Yayınevi. Ankara, 1997.
31. Mahmudov, M. Türkçe Öğretimi. Sofya, 1965.
32. Mehmet F., S. Çakır. Türkçe Öğretmen Kılavuzu (I –VIII sınıf). Sofya, 2000.
33. Özbay, M., D. Melanlıoğlu. Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi. – Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Haziran 2008. Cilt: V, Sayı:I, 30-45. – İnternet, 2014. (http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler_5.html)
34. Özdemir, E., Türkçe Öğretimi: Anadili Öğretimi. – İnternet, 2014 http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/emin_ozdemir_anadili_ogretimi.pdf
35. Par, Ar. Planlı Yazma Sanatı – Kompozisyon, İstanbul: Serhat Yayınevi, 1992.
36. Par, Ar. Sözlü ve Yazılı Anlatım. İstanbul, 1990.
37. Sağır, M. Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi (Genişletilmiş ve gözden geçirilmiş üçüncü baskı). Konya, 2007.
38. Şişmanoğlu, B. Edebi Okuma Metodikası. Sofya,1958.
39. Toker, S., Türkçenin Anadili Olarak Öğretiminde Ninni ve Tekerlemelerin Yeri – İnternet, 2014. http://www.nobel.gen.tr/Makaleler/IJSES-Issue%201-19-2011.pdf